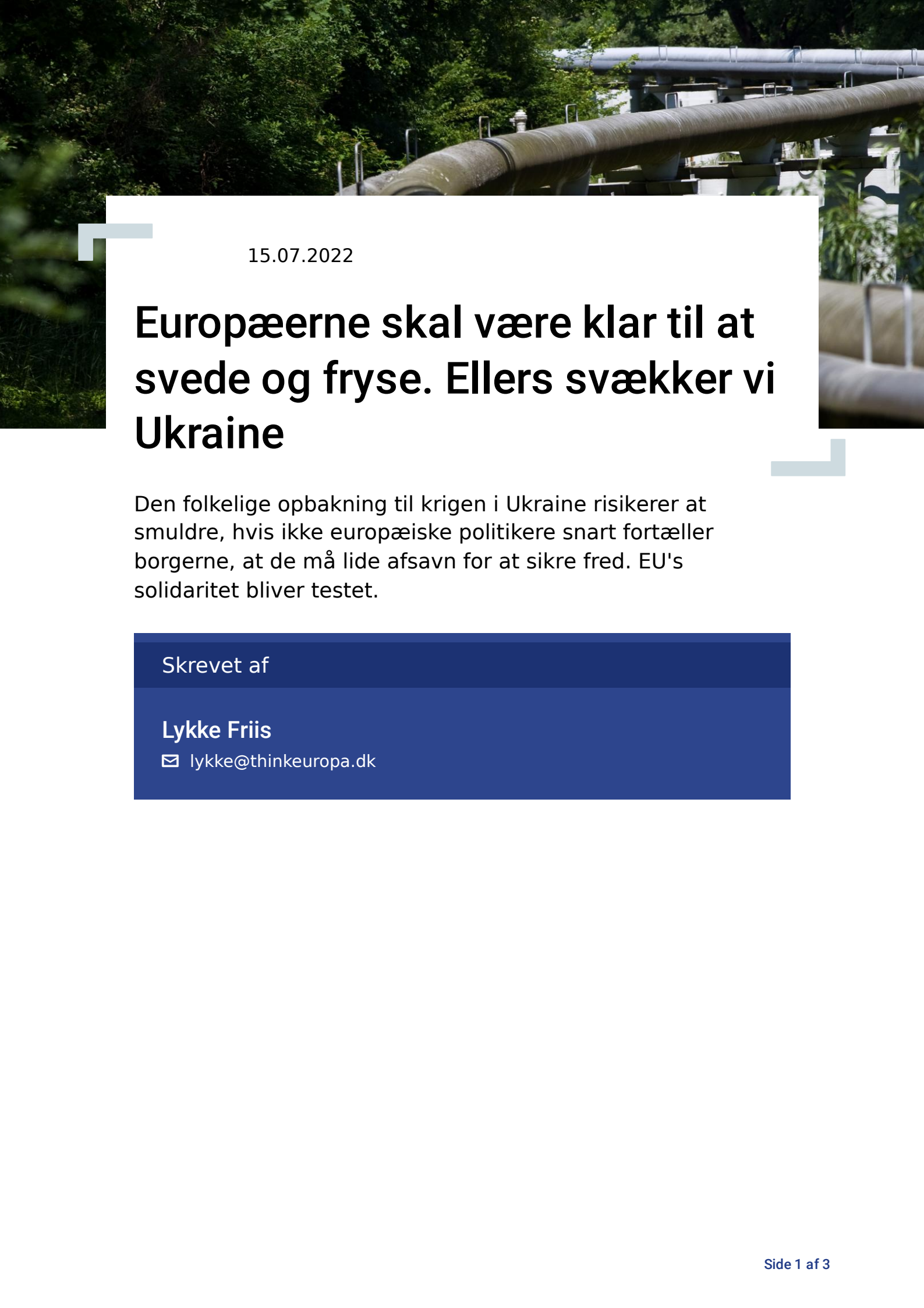

15.07.2022

Europæerne skal være klar til at svede og fryse. Ellers svækker vi Ukraine

Den folkelige opbakning til krigen i Ukraine risikerer at smuldre, hvis ikke europæiske politikere snart fortæller borgerne, at de må lide afsavn for at sikre fred. EU's solidaritet bliver testet.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

»Vi skal huske dem, som var tæt på os i denne svære tid.« Sådan lyder det fra Italiens udenrigsminister.

Få dage efter er de italienske medier fyldte med billeder af store kasser: »From Russia with love.« Dette var situationen under coronakrisen, hvor Italien i den grad manglede corona-værnemidler og under store fanfarer tog imod vitale sendinger fra Kina og Rusland.

Spørgsmålet er, hvem Italien vil spørge om hjælp, hvis gassen fra Rusland snart holder op med at flyde. I april var premierminister Mario Draghi ellers ikke i tvivl. Italienerne var nødt til at skrue ned for forbruget og »svede for freden«, altså ikke bruge aircondition.

Efter sommerens hedebløge er retorikken mindre kæk.

I Tyskland er stemningen også labil. Hvor aviserne i april var fyldt med artikler om grusomhederne i Bucha, er der nu kun ét hovedtema: Kan tysk økonomi holde til, hvis Putin i midten af juli ikke genåbner Nord Stream 1-gasledningen, efter den er blevet færdigserviceret? Klimaminister Robert Habeck advarer nærmest dagligt om økonomisk recession, og tyske byer melder, at de er ved at etablere varmestuer, dæmpe gadebelysningen og aflyse julebelysningen. En spritny meningsmåling viser, at tyskerne ikke er klar til kolde brusebade og andre former for afsavn.

Hvor 50 pct. i maj sagde nej til gassanktioner over for Rusland, er tallet nu oppe på 63 pct.

Man skal ikke være Putin-ekspert for at forstå, at alt dette udløser stor tilfredshed i Kreml og dybe panderynker i Bruxelles. For står Europa over for en gentagelse af de første måneder af coronakrisen, hvor medlemsstater først og fremmest forsøgte at sikre værnemidler til deres egen befolkning - uanset om det så gik ud over nabolandet eller betød, at EU-landene gjorde sig sårbare ved at bede om hjælp i Beijing og Moskva? Med andre ord: Er det utænkeligt, at lande vil nægte at hjælpe nabolandet med gas eller kaste sig ud i en "From Russia with love II" ved at bryde sanktionerne? På papiret har EU lovgivningen på plads. Efter Ruslands annektering af Krim vedtog EU en gasforordning, der indebærer, at lande skal hjælpe hinanden i nød, hvis gassen pludselig udebliver. Det kræver imidlertid, at de har indgået bilaterale solidaritetsaftaler.

Danmark har sådan en med Tyskland, og Østrig og Tyskland underskrev én i tirsdags. Derimod findes der ingen aftale mellem Italien og Tyskland. Set i det lys er det mere end rettidig omhu, at Europa-Kommissionen den 20. juli vil smække en nødplan for energi på bordet.

I planen bør kommissionen se gasordningen efter i sømmene. Når alt kommer til alt, var den kun tænkt som et svar på en kortvarig gasnedlukning og ikke en langvarig krise. Bør det f. eks. ikke genovervejes, om lande også kan få hjælp til at holde store arbejdspladser i gang, så hjælpen ikke "kun" går til bl. a. sygehuse og private borgere? Mindst lige så afgørende er det, at EU får udarbejdet en akut energieffektivitetsplan, som her og nu kan afhjælpe situationen. Uden tvivl vil planen også indeholde statsstøtte til energiselskaber, som pludselig må nationaliseres.

Men når alt dette er sagt, bør politikerne i hovedstæderne også skifte kurs: De tider, hvor ingen turde bede borgerne om at lide afsavn, må være forbi. Vi kommer også til at mærke krigen på vor egen pengepung og varmeapparat.

Dét bør snart meldes ud, samtidig med at alternativet, en sejr til Putin, bør italesættes. Ellers risikerer den offentlige opbakning i EU-landene at smuldre. Til glæde for lederen i Kreml og til skade for Ukraine.

De tider, hvor ingen turde bede borgerne om at lide afsavn, må være forbi.

Følg EU, Danmark og andre landes ageren i Ukraine-krigen her: